

ZVONIMIR VNUČEC*, JASNA BABIĆ**, ANA-MARIJA HORJAN***,
MARIJAN ŠUPERINA****

Pravna osnova za odbačaj kaznenih prijava podnesenih od strane policije

Sažetak

Nove izmjene u kaznenom zakonodavstvu Republike Hrvatske, u širem smislu, koje su uslijedile i stupile na snagu početkom 2014. godine zahtijevale su i uvjetovale dopune i promjene u nomenklaturi pod nazivom "Tijek kaznene prijave". Rad je nastavak i dopuna objavljenog članka "Odbačaji kaznenih prijava podnesenih od strane policije" u časopisu Policijska i sigurnost 2011. godine, 20(3), 306.-362. Kao rezultat permanentnog praćenja problematike odbačaja policijskih kaznenih prijava Ravnateljstvo policije donijelo je izmjene i dopune nomenklature "Tijek kaznene prijave". U sklopu praćenja navedene problematike Ravnateljstvo policije pokrenulo je razvojni istraživački projekt pod naslovom "Odbačaj policijskih kaznenih prijava: Razlozi i struktura odbačaja" s ciljem utvrđivanja strukture odbačaja policijskih kaznenih prijava u posljednjem petogodišnjem razdoblju. Prezentirani rad je rezultat navedenog istraživanja.

ključne riječi: *policija, kriminalitet, prijava, kaznena prijava, prethodni kazneni postupak.*

Pravna osnova za odbačaj kaznene prijave podnesene od strane policije obrazloženim rješenjem od strane državnog odvjetnika sadržana je u sljedećim pravnim izvorima:

A/ Zakon o kaznenom postupku (ZKP)¹,

B/ Zakon o državnom odvjetništvu (ZoDO)²,

* Zvonimir Vnućec, Ravnateljstvo policije, zamjenik glavnog ravnatelja policije za kriminalitet.

** Jasna Babić, Ravnateljstvo policije, Uprava kriminalističke policije, Policijski nacionalni ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, Služba kriminalističko-obavještajne analitike, Odjel kriminalističkih evidencija, policijski službenik za prikupljanje, procjenu i obradu podataka te kriminalističke evidencije.

*** mr. Ana-Marija Horjan, Ravnateljstvo policije, Uprava kriminalističke policije, Policijski nacionalni ured za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta, Služba kriminalističko-obavještajne analitike, Odjel kriminalističkih evidencija, voditeljica Odjela.

**** mr. sc. Marijan Šuperina, vanjski suradnik Ravnateljstva policije.

¹ Zakon o kaznenom postupku – ZKP. (NN 152/08., 76/09., 80/11., 121/11., 91/12., 143/12., 56/13., 145/13.)

² Zakon o državnom odvjetništvu – ZoDO. (NN 76/09., 153/09., 116/10., 145/10., 57/11., 130/11., 72/13., 148/13.)

- C/ Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta (ZUSKOK)³,
- D/ Zakon o sudovima za mladež (ZoSM)⁴,
- E/ Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela (ZOPOKD)⁵.

Od *popratnih pravnih izvora* koji svojim sadržajem obuhvaćaju problematiku odbačaja kaznene prijave podnesene od strane policije obrazloženim rješenjem od strane državnog odvjetništva navodimo:

- a. Protokol o zajedničkom radu policije i državnog odvjetništva tijekom prethodnog i kaznenog postupka (Protokol),⁶
- b. Obavezna uputa Državnog odvjetništva (Broj: O-3/06 od 26. siječnja 2006.),
- c. Privremena uputa za postupanje policijskih službenika i državnih odvjetnika u kaznenim i prekršajnim predmetima u kojima je izgledna povreda načela *ne bis in idem* (Ravnateljstvo policije br. 511-01-95-3/8-210 i Državno odvjetništvo RH br. 0-7/10-3 od 21. travnja 2010.),
- d. Pravna shvaćanja o visinama neodređenih vrijednosti koje su zakonsko obilježje kaznenih djela (broj Su-IV k-4/2012-57).

A/ ZAKON O KAZNENOM POSTUPKU (ZKP)

A1/ Prijava odbačena – Ako iz same prijave proistječe da prijavljeno djelo nije kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti (čl. 206. st. 1. t. 1. ZKP-a).

Razlozi za odbačaj radi toga što *prijavljeno djelo nije kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti* odnose se na okolnosti gdje nisu ispunjena sva zakonska obilježja kaznenog djela koje se progoni po službenoj dužnosti ili iako postoje zakonska obilježja kaznenog djela, postoje okolnosti koje isključuju protupravnost.

Prijavu će po osnovi da prijavljeno djelo nije kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti državni odvjetnik odbaciti u sljedećim slučajevima:

- Kada je u pitanju kaznenopravno irelevantan događaj (samoubojstvo, nesretni slučaj) ili se radi o imovinsko-pravnom sporu, prekršaju, disciplinskom postupku ili kaznenom djelu za koje se postupak pokreće privatnom tužbom.
- Kada nedostaje neki od elemenata iz zakonskog opisa, bića prijavljenog kaznenog djela, odnosno zakonskog obilježja kaznenog djela (npr. protupravnost) ili zbog nedostatka nekog posebnog elementa kaznenog djela o kojem se radi.

Radi se o *nedovoljnom preciznom prepoznavanju* svih relevantnih elemenata zakonskog opisa kaznenog djela (bića djela), a samim time i o krivoj kvalifikaciji djela i netočnom supsumiranju činjeničnog realiteta tijekom kriminalističke diferencijalne dijagnoze.

³ Zakon o uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta – ZUSKOK. (NN 76/09., 116/10., 145/10., 57/11., 136/12., 148/13.)

⁴ Zakon o sudovima za mladež – ZoSM. (NN 84/11., 143/12., 148/13.)

⁵ Zakon o odgovornosti pravnih osoba za kaznena djela – ZOPOKD. (NN 151/03., 110/07., 45/11., 143/12.)

⁶ Internet: www.mup.hr - 7. travnja 2014.

U procesu izvida kaznenog djela sudjeluje i policija i državno odvjetništvo s time da policija stavlja težište na *heurističku (otkrivačku)*, a državno odvjetništvo na *silogističku (dokaznu)* komponentu. U praksi bi to trebalo značiti kako je policija ta koja bi trebala tragati za činjenicama koje ukazuju na to da je počinjeno određeno kazneno djelo, odnosno da je određena osoba počinila konkretno kazneno djelo; a državni odvjetnik bi trebao svojim ranijim uključivanjem u kriminalističko istraživanje i izvid te davanjem stručnog mišljenja ukazati na koji način te činjenice treba prikupiti kako bi one bile pravno relevantne.

U nastavku klasifikacije razloga odbačaja iz članka 206. stavka 1. točke 1. ZKP-a, detaljnije se razrađuju pojedini razlozi odbačaja.

A2/ Prijava odbačena – Radi se o *beznačajnom djelu* (čl. 206. st. 1. t. 1. ZKP-a).

Iako se ovdje radi o razlogu odbačaja koji je sadržan u članku 206. stavku 1. točki 1. ZKP-a, ["*beznačajno djelo*" (čl. 33. KZ-a)] potrebno ga je odvojeno bilježiti i evidentirati zato što je to čest razlog odbačaja kaznene prijave od strane državnog odvjetnika, a policijski službenici tijekom podnošenja kaznene prijave nisu ovlašteni procjenjivati postoje li okolnosti koje neko djelo čine "*beznačajnim djelom*" već su dužni takve okolnosti utvrditi te takve prijave proslijediti državnom odvjetniku.

A3/ Prijava odbačena – Ako zbog promjene zakonskih propisa iz same prijave proistječe da prijavljeno djelo nije kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti (čl. 206. st. 1. t. 1. ZKP-a, a u svezi sa čl. 3. KZ-a⁷).

Kaznena prijava iz razloga članka 206. stavka 1. točke 1. ZKP-a može biti odbačena ako zbog *promjene zakonskih propisa* iz same prijave proistječe da prijavljeno djelo nije kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti. Radi se o primjeni članka 3. stavka 3. KZ-a⁸. Ako se zakon nakon počinjenja kaznenog djela, a prije donošenja pravomoćne presude, izmijeni jednom ili više puta, izmijeni naziv ili opis kaznenog djela, ispitat će se postoji li pravni kontinuitet tako da se činjenično stanje podvede pod biće odgovarajućeg kaznenog djela iz novog zakona pa ako se utvrdi da postoji, *primijenit će se zakon koji je blaži za počinitelja*. Nema kaznenog djela ako *pravni kontinuitet ne postoji*.

Stupanjem na snagu Kaznenog zakona kaznena djela koja su od strane policije prijavljena odvjetništvu ranijih godina, primjenom novog zakona, prebačena su u prekršajnu sferu (npr. čl. 173. st. 1. KZ/97.⁹).

A4/ Prijava odbačena – Ako zbog promjene pravnog shvaćanja visine neodređenih vrijednosti koje su zakonsko obilježje kaznenih djela iz same prijave proistječe da prijavljeno djelo nije kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti (čl. 206. st. 1. t. 1. ZKP-a, a u svezi s pravnim shvaćanjem VS RH broj Su-IV k-4/2012-57).

⁷ Kazneni zakon – KZ. (NN 125/11., 144/12.)

⁸ Načelo primjene blažeg zakona i vremensko važenje kaznenog zakonodavstva.

⁹ Kazneni zakon – KZ/97 (NN 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11.)

Opstojnost kaznenog djela ovisi i o pravnom shvaćanju visine neodređenih vrijednosti koje su zakonsko obilježje kaznenih djela. Tako je Kazneni odjel Vrhovnog suda Republike Hrvatske na sjednici održanoj 27. prosinca 2012. godine donio Pravna shvaćanja o visinama neodređenih vrijednosti koje su zakonsko obilježje kaznenih djela (broj Su-IV k-4/2012-57).

Kako su se zbog izmjena materijalnog prava promijenila obilježja kaznenog djela, mišljenja smo da je potrebno proširiti razlog odbačaja kaznene prijave temeljem članka 206. stavka 1. točke 1. ZKP-a, kako navedeni razlog odbačaja raščlambom odbačaja kaznenih prijava ne bi upućivao na nekvalitetnu kvalifikaciju kaznenih djela od strane policije.

A5/ Prijava odbačena – Ako se radi o nužnoj obrani (čl. 206. st. 1. t. 1. ZKP-a, a u svezi sa čl. 21. KZ-a).

Državni odvjetnik odbacit će prijavu kada činjenični supstrat prijavljenog događaja sadrži zakonske pretpostavke za primjenu neke od odredaba Kaznenog zakona s formulacijom isključenja protupravnosti. Isključenje protupravnosti označava situaciju u kojoj zakon za određeno ponašanje određuje da nije protupravno, dakle da po zakonu *nije kazneno djelo*.

U kazneno pravo *nužna obrana* ušla je kao iznimka obveze pravnog poretka da kaznenopravnom reakcijom štiti najvažnija pravna dobra.

Isključena je protupravnost djela počinjenog u nužnoj obrani. Nužna je ona obrana koja je prijeko potrebna da se od sebe ili drugoga odbije istodobni ili izravno predstojeći protupravni napad. Nije kriv tko prekorači granice nužne obrane zbog ispričive jake prepasti prouzročene napadom.

Pravo na nužnu obranu izvodi se iz dva načela:

1. načelo samozaštite prema kome nitko nije dužan trpjeti povrede svojih pravnih dobara pa je ovlašten silom odbiti napad na njih,
2. načelo potvrđivanja (afirmacije) prava – jer se priznavanjem prava na nužnu obranu osigurava prevlast prava nad nepravom.

A6/ Prijava odbačena – Ako se radi o krajnjoj nuždi (čl. 206. st. 1. t. 1. ZKP-a, a u svezi sa čl. 22. KZ-a).

Državni odvjetnik odbacit će prijavu kada činjenični supstrat prijavljenog događaja sadrži zakonske pretpostavke za primjenu neke od odredaba Kaznenog zakona s formulacijom isključenja protupravnosti.

Krajnjom nuždom isključena je protupravnost djela počinjenog radi toga da se od sebe ili drugoga otkloni istodobnu opasnost koja se na drugi način nije mogla otkloniti ako je učinjeno zlo manje od onoga koje je prijetilo. Nije kriv tko počinu protupravnu radnju da bi od sebe ili drugoga otklonio istodobnu *neskrivljenu opasnost* koja se na drugi način nije mogla otkloniti ako zlo koje je počinjeno nije bilo nerazmjerno teže od zla koje je prijetilo i ako nije bio dužan izložiti se opasnosti.

Radi se o stanju opasnosti za jedno dobro koju otklanjamo žrtvujući drugo dobro koje pri tome mora biti manje od zla koje je prijetilo. Djelo počinjeno u krajnjoj nuždi nije kazneno djelo jer mu nedostaje protupravnost. Zakon ne ograničava dobra koja se mogu nalaziti u opasnosti. Kod krajnje nužde radi se o sukobu dvaju opravdanih interesa, dakle o sukobu

dvaju prava, te ona svoje opravdanje pronalazi samo u načelu samozaštite. Za uspješno pozivanje na krajnju nuždu potrebno je postojanje stanja opasnosti i neminovnost žrtvovanja tuđeg dobra.

Krajnja nužda kao razlog isključenja protupravnosti.

Počiva na načelu prestižnog interesa: ako su u pitanju različiti interesi očuvanja pravnih dobara, dopušteno je spašavanje jednog pravnog dobra na račun drugoga uvijek kada je interes očuvanja pravnog dobra koje se spašava veći od interesa očuvanja pravnog dobra koje se žrtvuje.

Otklanjanje opasnosti – radnja je opravdana krajnjom nuždom ako se opasnost nije mogla otkloniti na drugi način.

Radnja mora biti prikladna da se njome otkloni opasnost, a također mora predstavljati i najblaže sredstvo - takvo sredstvo koje tuđe dobro povređuje u najmanjoj mogućoj mjeri. Mora se primijeniti svako dostupno sredstvo ili način otklanjanja opasnosti, pa i bijeg, zato što se krajnja nužda temelji samo na načelu zaštite nekog interesa a ne i načelu potvrđivanja prava nad nepravom.

A7/ Prijava odbačena – Kada ne postoji kazneno djelo iz drugih razloga (čl. 206. st. 1. t. 1. ZKP-a).

Državni odvjetnik odbacit će prijavu kada činjenični supstrat prijavljenog događaja sadrži zakonske pretpostavke za primjenu neke od odredaba Kaznenog zakona s formulacijom "nema kaznenog djela":

- članak 122. stavak 3. KZ-a (**Sudjelovanje u tučnjavi**),
Nema kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka ako je osoba u tučnjavu uvučena bez svoje krivnje ili se samo branila ili je razdvajala druge sudionike u tučnjavi.
- članak 132. stavak 3. KZ-a (**Neisplata plaće**),
Nema kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka kada je do neisplate došlo zbog nemogućnosti raspolaganja financijskim sredstvima na računu poslodavca ili nedostatka financijskih sredstava na računu poslodavca koji nisu nastali s ciljem izbjegavanja isplate plaće.
- članak 143. stavak 4. KZ-a (**Neovlašteno zvučno snimanje i prisluškivanje**),
Nema kaznenog djela ako su radnje iz stavka 1. i 2. ovoga članka učinjene u javnom interesu ili drugom interesu koji je pretežniji od interesa zaštite privatnosti snimane ili prisluškivane osobe.
- članak 145. stavak 2. KZ-a (**Neovlašteno otkrivanje profesionalne tajne**),
Nema kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka ako je otkrivanje tajne počinjeno u javnom interesu ili interesu druge osobe koji je pretežniji od interesa čuvanja tajne.
- članak 158. stavak 3. KZ-a (**Spolna zlorporaba djeteta mlađeg od petnaest godina**),
Nema kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka ako razlika u dobi između osoba koje vrše spolni odnošaj ili s njime izjednačenu spolnu radnju ili bludnu radnju nije veća od tri godine.

- članak 172. stavak 3. KZ-a (**Povreda dužnosti uzdržavanja**),
Nema kaznenog djela ako počinitelj dokaže da iz opravdanih razloga nije bio u mogućnosti plaćati uzdržavanje iz stavka 1. ili 2. ovoga članka.
- članak 200. stavak 4. KZ-a (**Uništavanje zaštićenih prirodnih vrijednosti**),
Nema kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka ako je počinjeno prema neznatnoj količini pripadnika svojte ili druge zaštićene prirodne vrijednosti i neznatno je utjecalo na očuvanje te svojte ili druge zaštićene prirodne vrijednosti.
- članak 202. stavak 4. KZ-a (**Trgovanje zaštićenim prirodnim vrijednostima**),
Nema kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka ako je počinjeno prema neznatnoj količini pripadnika svojte ili druge zaštićene prirodne vrijednosti i neznatno je utjecalo na očuvanje te svojte ili druge zaštićene prirodne vrijednosti.
- članak 262. stavak 3. KZ-a (**Odavanje i neovlašteno pribavljanje poslovne tajne**),
Nema kaznenog djela ako je djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno u pretežito javnom interesu.
- članak 300. stavak 2. KZ-a (**Odavanje službene tajne**),
Nema kaznenog djela ako je djelo iz stavka 1. ovoga članka počinjeno u pretežito javnom interesu.
- članak 301. stavak 3. KZ-a (**Neprijavljivanje pripremanja kaznenog djela**),
Nema kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka kad njegova obilježja ostvari osoba koja je u braku ili koja živi u izvanbračnoj ili istospolnoj zajednici s osobom koja priprema neprijavljeno kazneno djelo ili je toj osobi rođak po krvi u ravnoj lozi, brat ili sestra, posvojitelj ili posvojenik, osim ako se priprema kazneno djelo na štetu djeteta.
- članak 302. stavak 4. i 5. KZ-a (**Neprijavljivanje počinjenog kaznenog djela**),
Nema kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka kad njegova zakonska obilježja ostvari osoba koja je u braku ili koja živi u izvanbračnoj ili istospolnoj zajednici s osobom koja je počinila neprijavljeno kazneno djelo ili je toj osobi rođak po krvi u ravnoj lozi, brat ili sestra, posvojitelj ili posvojenik, osim ako je djelo počinjeno prema djetetu.
Nema kaznenog djela iz stavka 1. i 2. ovoga članka kad njegova zakonska obilježja ostvari vjerski ispovjednik ili osoba koja je prema zakonu dužna čuvati tajnu.
- članak 303. stavak 5. KZ-a (**Pomoć počinitelju nakon počinjenja kaznenog djela**),
Nema kaznenog djela iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka kad njegova zakonska obilježja ostvari osoba koja je u braku ili koja živi u izvanbračnoj ili istospolnoj zajednici s osobom kojoj je pružila pomoć ili je toj osobi rođak po krvi u ravnoj lozi, brat ili sestra, posvojitelj ili posvojenik.
- članak 311. stavak 3. KZ-a (**Neizvršavanje sudske odluke**),
Nema kaznenog djela iz stavka 2. ovoga članka ako je kršenje obveze iz stavka 1. dovelo do primjene članka 55. stavka 8. ili članka 58. stavka 5. ovoga Zakona.

- članak 358. stavak 5. KZ-a (**Odbijanje primanja i zlouporaba oružja**),
Nema kaznenog djela iz stavka 1. ovoga članka kada se radi o vojnoj osobi kojoj je u propisanom postupku uvažen prigovor savjesti.
- članak 380. KZ-a (**Odgovornost za kazneno djelo počinjeno po zapovijedi nadređenog**).
Vojna osoba koja protupravnu radnju kojom se ostvaruju obilježja kaznenog djela počini na zapovijed kriva je samo ako je znala ili je bilo očito da izvršenjem zapovijedi čini protupravnu radnju. Kaznena djela iz članka 88. i 90. ovoga Zakona uvijek su očito protupravna.

A8/ Prijava odbačena – Ako je nastupila zastara (čl. 206. st. 1. t. 2. ZKP-a).

Razlog odbačaja prijave radi postojanja okolnosti koja isključuje kazneni progon odnosi se na procesnu smetnju - *zastaru* za vođenje kaznenog progona (druge procesne smetnje ili negativne procesne pretpostavke su amnestija, pomilovanje, ranije presuđena stvar ili *res iudicata* te druge okolnosti koje isključuju kazneni progon). Kaznenu prijavu po osnovi postojanja zastare, koja isključuje kazneni progon, državni odvjetnik će odbaciti temeljem članka 206. stavka 1. točke 2. ZKP-a, a u svezi sa člankom 81. (Zastara kaznenog progona) i člankom 82. (Tijek zastare kaznenog progona) KZ-a.

Zastara kaznenog progona počinje teći od dana kada je kazneno djelo počinjeno, ali ne teče za vrijeme kada se prema zakonu kazneni progon ne može poduzeti ili se ne može nastaviti (*mirovanje zastare*). Zastara se prekida svakom postupovnom radnjom koja se poduzima radi kaznenog progona počinitelja zbog počinjenog kaznenog djela i kad počinitelj počini isto takvo teško ili teže kazneno djelo (*prekid zastare*). Za razliku od mirovanja, nakon svakog prekida zastara počinje ponovno teći. Kako bi se izbjeglo da tijela progona i pravosuđe postupovnim radnjama unedogled prekidaju zastaru, zakon predviđa da zastara kaznenog progona nastupa u svakom slučaju kad protekne dvaput onoliko vremena koliko je prema zakonu određena zastara kaznenog progona (*apsolutna zastara*).

Kazneni progon ne zastarijeva za kazneno djelo genocida (čl. 88. KZ-a), zločina agresije (čl. 89. KZ-a), zločina protiv čovječnosti (čl. 90. KZ-a), ratnog zločina (čl. 91. KZ-a) te drugih kaznenih djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu Republike Hrvatske ili međunarodnom pravu.

U članku 206. stavku 1. točki 2. ZKP-a kao razlog odbačaja prijave navode se još i razlozi kada je prijavljeno djelo obuhvaćeno amnestijom, pomilovanjem, ili je već pravomoćno presuđeno ili postoje druge okolnosti koje isključuju kazneni progon. Iako su svi ovi razlozi svrstani u jednu točku članka ZKP-a, njih je potrebno, radi preciznijeg načina praćenja, bilježiti i evidentirati odvojeno. Kod analize odbačaja kaznenih prijava potrebno je točno utvrditi o kojem razlogu odbačaja kaznene prijave se radi, je li to radi zastare ili radi amnestije odnosno pomilovanja ili je kazneno djelo već pravomoćno presuđeno ili se radi o postojanju drugih okolnosti koje isključuju kazneni progon.

A9/ Prijava odbačena – Ako je djelo obuhvaćeno amnestijom (čl. 206. st. 1. t. 2. ZKP-a).

Amnestiju za kaznena djela daje Hrvatski sabor temeljem članka 80. lin. 12. Ustava Republike Hrvatske¹⁰. Ona predstavlja akt milosti zakonodavca kojim se obustavlja kazneni postupak, daje potpuni ili djelomični oprost od izvršenja kazne, zamjenjuje izrečena kazna blažom kaznom, ukida se uvjetna osuda, daje se prijevremena rehabilitacija ili se ukida određena pravna posljedica osude. Zakon o općem oprost (NN 80/96.).

A10/ Prijava odbačena – Ako je djelo obuhvaćeno pomilovanjem (čl. 206. st. 1. t. 2. ZKP-a).

Predsjednik Republike Hrvatske daje pomilovanja osuđenim osobama za kaznenopravne sankcije koje su izrečene od strane sudova u Republici Hrvatskoj ili koje se izvršavaju u Republici Hrvatskoj i za njihove pravne posljedice. Pomilovanjem se poimence određenoj osobi daje potpuni ili djelomični oprost od izvršenja kazne, zamjenjuje se izrečena kazna blažom kaznom ili se primjenjuje uvjetna osuda, daje se prijevremena rehabilitacija, ukida se ili određuje kraće trajanje pravne posljedice osude, sigurnosne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom, zabrane obavljanja zvanja, djelatnosti ili dužnosti ili protjerivanje stranca iz zemlje. Zakon o pomilovanju (NN 175/03.).

A11/ Prijava odbačena – Ako je djelo već pravomoćno presuđeno (čl. 206. st. 1. t. 2. ZKP-a).

Kao procesna smetnja ili negativna procesna pretpostavke u ovoj točki članka ZKP-a navodi se *pravomoćno presuđena stvar* ili *res iudicata* koja se dokazuje pravomoćnom sudskom odlukom. Pravomoćnost je svojstvo sudske odluke (presude ili rješenja) da se ne može pobijati redovitim pravnim lijekovima (tzv. *formalna pravomoćnost*). Nastupa kada se sudska odluka više ne može pobijati žalbom ili kada žalba nije dopuštena. Radi se o poštovanju načela *ne bis in idem* (čl. 12. st. 1. ZKP-a). Svrha ustanove pravomoćnosti obrazlaže se potrebom pravne sigurnosti koja traži da sudska odluka, u određenom trenutku, postane nesumnjiva i konačna. Pravomoćnost daje sudskoj odluci izvjesnost i pravnu snagu.

A12/ Prijava odbačena – Postoje druge okolnosti koje isključuju kazneni progon (čl. 206. st. 1. t. 2. ZKP-a).

U obrazloženju Zakona o izmjeni i dopuni ZKP-a naglašeno je kako je dodana, uz postojeće okolnosti (zastara, djelo je obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem, *res indicata*) i okolnost "druge okolnosti koje isključuju kazneni progon" kao razlog za odbačaj kaznene prijave. Time je, smatra se i ističe, točka 2. postojećeg članka ZKP-a postala određenija, preciznija i primjenjivija u praksi.

Kao "druge" negativne procesne pretpostavke ili procesne smetnje mogu se navesti:

¹⁰ Ustav Republike Hrvatske – URH. (NN 56/90, 135/97, 8/98, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 41/2001, 55/2001, 76/10, 85/10.); Ustav Republike Hrvatske (pročišćeni tekst, Ustavni sud Republike Hrvatske, 23. ožujka 2011.), <http://www.usd.hr/uploads/redakcijski...> [Pristup:14.5.214.]

materijalno-pravni imunitet sudaca za mišljenje dano pri donošenju sudbene odluke i materijalno-pravni imunitet zastupnika u Hrvatskom saboru za izraženo mišljenje i glasovanje u Hrvatskom saboru; međunarodnopravni imunitet osumnjičenog; smrt osumnjičenika; prekoračenje roka iz članka 48. stavka 1. ZKP-a za podnošenje prijedloga kod kaznenih djela za koja se postupak pokreće na prijedlog oštećenika; odustanak oštećenika od podnesenog prijedloga za kazneni progon prije nego što je sudu dostavljen optužni akt; članak 53. stavak 3. KZ-a (primjena stegovne mjere prema osuđeniku koji za vrijeme izdržavanja kazne počini kazneno djelo sa zapriječenom kaznom do jedne godine zatvora ili blažom kaznom); ekstradicija odobrena za samo neka kaznena djela.

A13/ Prijava odbačena – Ako postoje okolnosti koje isključuju krivnju (čl. 206. st. 1. t. 3. ZKP-a).

Razlozi odbačaja kaznene prijave radi *postojanja okolnosti koje isključuju krivnju odnose se na subjektivne, psihičke činjenice i okolnosti vezane na procese u duševnoj sferi počinitelja*. Riječ je o nedostatku nekog od elemenata krivnje iz članka 23. KZ-a, uz izuzetak neubrojivih počinitelja, s kojima se postupa prema posebnim zakonskim odredbama.

Prijavu po osnovi postojanja drugih okolnosti koje isključuju krivnju ili kazneni progon državni odvjetnik će odbaciti u sljedećim slučajevima:

- Načelo krivnje (čl. 4. KZ-a),
- Nužna obrana (čl. 21. st. 4. KZ-a),
- Krajnja nužda (čl. 22. st. 2. i 3. KZ-a),
- Neubrojivost osumnjičenika (čl. 24. KZ-a),
- Nedostatak namjere kada je riječ o kaznenim djelima koja se mogu počinuti samo s namjerom, odnosno nedostatka nehaja kod kaznenih djela za koje je propisano kažnjavanje i za nehaj,
- Zabluda o biću kaznenog djela (čl. 30. KZ-a),
- Zabluda o okolnostima koje isključuju protupravnost (čl. 31. KZ-a),
- Zabluda o protupravnosti (čl. 32. KZ-a),
- Trajno duševno oboljenje koje je nastupilo nakon počinjenja kaznenog djela.

A14/ Prijava odbačena – Nema osnovane sumnje da je osumnjičenik¹¹ počinio prijavljeno kazneno djelo (čl. 206. st. 1. t. 4. ZKP-a).

U točki 4. ovoga članka ZKP-a došlo je do značajne izmjene. Naime točka 4. izmijenjena je na način da je izričaj "*osnove sumnje*" zamijenjen izričajem "*osnovana sumnja*". Navedena izmjena posljedica je Prijedloga ZKP-a, jer je sada za pokretanje postupka *potreban veći stupanj sumnje* da je osumnjičenik počinio kazneno djelo, odnosno osnovana sumnja. U slučaju kada nje nema, donosi se rješenje o odbačaju kaznene prijave.

¹¹ Prema značenju zakonskih izraza u ZKP-u temeljem članka 202. stavka 2. točke 1. pod pojmom **osumnjičenik** smatra se osoba protiv koje je podnesena kaznena prijava ili se provode izvidi ili je provedena hitna dokazna radnja.

Razlog odbačaja: *nepostojanje osnovane sumnje da je osumnjičenik počinio prijavljeno kazneno djelo* temelji se na dovoljnoj ili nedovoljnoj kvaliteti i kvantiteti dokaza i drugih činjenica koje terete ili ne terete prijavljenu osobu.

Postojanje ili nepostojanje osnovane sumnje da je osumnjičenik počinio prijavljeno kazneno djelo je faktično pitanje svakog konkretnog slučaja. Radi se o sumnji koja se temelji na podacima i dokazima koji terete prijavljenu osobu, pa ako nema podataka i dokaza koji s razumnom vjerojatnošću ukazuju na osumnjičenika kao počinitelja, kaznena prijava će se odbaciti.

Ova vrsta odbačaja, koja može biti rezultat subjektivnih propusta u smislu nedostatne kvalitete i količine činjenica, odnosno u nepostojanju dokaza kojim su potvrđene osnovane sumnje da je osumnjičeni počinitelj kaznenog djela, značajna je za kontrolu kvalitete policijskog rada.

Dakle, tu se radi o odbačajima gdje se najvjerojatnije radi nedovoljnog kvalitetnog rada, pogrešno odlučilo o podnošenju kaznene prijave državnom odvjetništvu, smatrajući da postoji osnovana sumnja da je određena osoba počinitelj kaznenog djela. Policijski službenici su dužni ocijeniti jesu li prikupili dovoljno dokaza za podnošenje kaznene prijave, odnosno ne mogu podnositi kaznene prijave protiv osoba, ako ne postoje činjenice koje potvrđuju osnovanu sumnju. Napominjemo kako je u dvojbenim situacijama nužno pristupiti prethodnim konzultacijama s državnim odvjetnikom.

Iz analize odbačenih kaznenih prijava po ovom osnovu može se utvrditi što u praktičnom smislu državni odvjetnik smatra pod pojmom "*osnovana sumnja*", koju količinu i kvalitetu pravno relevantnih činjenica je potrebno prikupiti da bi se podnijela kaznena prijava, kojim činjenicama se rukovodi prilikom odlučivanja po načelu svrhovitosti, spremnosti za progon pojedinih kaznenih djela te spremnosti državnog odvjetnika da sam inicira daljnje provođenje kriminalističkog istraživanja, izvida kaznenog djela, radi prikupljanja dodatnih dokaza i time se aktivno uključio u proces prikupljanja dokaza.

A15/ Prijava odbačena – Ako podaci u prijavi upućuju na zaključak da prijava nije vjerodostojna (čl. 206. st. 1. t. 5. ZKP-a).

Razlozi odbačaja kaznene prijave "*ako podaci u prijavi upućuju na zaključak da prijava nije vjerodostojna*" ne mogu se podvesti niti pod jedan od naprijed navedenih razloga odbačaja. Nevjerodostojna kaznena prijava sadržava sve podatke o kaznenom djelu za koje se osumnjičenik prijavljuje i u slučaju kad bi zaista ti navodi bili i potvrđeni, bilo bi osnova za pokretanje kaznenog postupka, ali se već iz same kaznene prijave može zaključiti kako jednostavno iznesene tvrdnje da su osumnjičenici počinili kaznena djela za koja se prijavljuju nemaju uporište, odnosno nije uopće vjerojatno da bi kazneno djelo na način kako se u prijavi navodi bilo počinjeno.

Temeljem ovog razloga državni odvjetnik može odbaciti kaznenu prijavu ako podaci iz prijave upućuju na zaključak da prijava nije vjerodostojna.

Državni odvjetnik će tako postupiti u slučajevima kaznenih prijava koje imaju ne samo formu nego i sadržaj iz kojeg se može zaključiti za koje se djelo određena osoba prijavljuje, ali je bez ikakvih provjera očito da je ta prijava nevjerodostojna.

Kada neku prijavu možemo cijeniti kao nevjerodostojnu daje nam pojašnjenje članak 59. stavak 2. Zakona o državnom odvjetništvu (u daljnjem tekstu ZoDO)¹² u kojem se navodi da će državni odvjetnik anonimne, pseudonimne i objiesne kaznene prijave ocijeniti sukladno sa zakonskim uvjetima (čl. 206. st. 1. ZKP-a). Uz kratko obrazloženje može ih odmah odbaciti ako su očigledno neosnovane ili nevjerodostojne ili u najvećem dijelu ponavljaju sadržaj neke prije odbačene prijave.

Odbačaj kaznene prijave prema načelu svrhovitosti (čl. 206.c, 206.d i 206.e ZKP-a)

Načelo svrhovitosti ili oportuniteta u svojoj biti sadrži dvije temeljne tendencije: izbjeci kazneni progon kad to zahtijevaju razlozi ekonomičnosti te izbjeci kazneni progon kad je javni interes za osudom počinitelja kaznenog djela umanjen, odnosno kad se ista svrha može postići i bez provedenog kaznenog postupka.

Načelo svrhovitosti mogli bismo definirati kao procesnu mogućnost tijela kaznenog progona da unutar ovlaštenja koja im daje zakon, odustanu od kaznenog progona, unatoč općoj dužnosti poduzimanja kaznenog progona (načelu legaliteta) kad to zahtijevaju razlozi ekonomičnosti ("procesna ekonomija") ili svrha kaznenog progona.

Temeljna svrha načela oportuniteta je, dakle, izbjegavanje kaznenog progona kad to nije ekonomično ili kad to nije svrhovito. U literaturi se kao temeljna svrha često navodi i izostanak javnog interesa na kažnjavanje počinitelja. Dok su ekonomičnost i svrhovitost procesnopravne naravi, izostanak javnog interesa morao bi se tumačiti kao materijalnopravna pretpostavka primjene ovog načela.

Članak 206.c ZKP-a. U slučajevima navedenim u članku 206.c ZKP-a državni odvjetnik može rješenjem *odbaciti kaznenu prijavu* ili odustati od kaznenog progona iako postoji osnovana sumnja da je počinjeno kazneno djelo za koje se progoni po službenoj dužnosti i za koje je predviđena novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina ako su ispunjeni propisani posebni uvjeti kada državni odvjetnik može odbaciti kaznenu prijavu primjenom načela oportuniteta (svrhovitosti) (čl. 206.c st. 1. t. 1.-4. ZKP-a).

Rješenje će državni odvjetnik osim okrivljeniku, dostaviti oštećeniku i podnositelju kaznene prijave. Uz rješenje, oštećeniku će se dostaviti i pouka da u roku od osam dana od dana primitka rješenja može podnijeti pritužbu višem državnom odvjetniku ako smatra da rješenje nije osnovano (*instancijsko pravno sredstvo*). Oštećenika će se upozoriti i da, ako ne podnese pritužbu, svoj imovinskopravni zahtjev može ostvariti u parnici.

Viši državni odvjetnik dužan je postupiti po pritužbi u roku od trideset dana od njezina primitka. Ako viši državni odvjetnik utvrdi da je rješenje osnovano, o tome će izvijestiti oštećenika i uputiti ga da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici. Ako viši državni odvjetnik utvrdi da rješenje nije osnovano, naložit će nižem državnom odvjetniku da odmah nastavi rad na predmetu, o čemu će izvijestiti oštećenika, okrivljenika i podnositelja prijave.

¹² Zakon o državnom odvjetništvu. (NN 76/09., 153/09., 116/10., 145/10., 57/11., 130/11., 72/13., 148/13.)

A16/ Prijava odbačena – Ako je, s obzirom na okolnosti, vjerojatno da će u kaznenom postupku okrivljenik¹³ biti oslobođen od kazne (čl. 206.c st. 1. t. 1. ZKP-a).

Državni odvjetnik može rješenjem odbaciti kaznenu prijavu iako postoji osnovana sumnja da je počinjeno kazneno djelo za koje se progona po službenoj dužnosti i za koje je predviđena novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina ako je s obzirom na okolnosti vjerojatno da će u kaznenom postupku okrivljenik biti oslobođen od kazne.

A17/ Prijava odbačena – Ako je protiv okrivljenika u tijeku izvršenje kazne, a pokretanje kaznenog postupka za drugo kazneno djelo nema svrhe s obzirom na težinu, narav djela i pobude iz kojih je ono počinjeno, te na rezultate koje je kazna ili druga mjera ostvarila na počinitelja da ubuduće ne čini kaznena djela (čl. 206.c st. 1. t. 2. ZKP-a).

A18/ Prijava odbačena – Ako je okrivljenik izručen ili predan stranoj državi radi provođenja postupka za drugo kazneno djelo (čl. 206.c st. 1. t. 3. ZKP-a).

Iako se radi o istoj pravnoj osnovi za donošenje rješenja o odbačaju kao pod rednim brojem A15/, radi preciznijeg načina praćenja potrebno je ove razloge odbačaja voditi odvojeno te je prilikom analize odbačaja potrebno utvrditi radi li se o odbačaju radi izručenja ili predaje stranoj državi ili o odbačaju radi izručenja ili predaje međunarodnom kaznenom sudu.

A19/ Prijava odbačena – Ako je okrivljenik izručen ili predan međunarodnom kaznenom sudu radi provođenja postupka za drugo kazneno djelo (čl. 206.c st. 1. t. 3. ZKP-a).

A20/ Prijava odbačena – Ako je okrivljenik prijavljen za više kaznenih djela kojima je ostvario bića dvaju ili više kaznenih djela, ali je svrhovito da se počinitelj osudi samo za jedno, jer pokretanje kaznenog postupka za druga kaznena djela ne bi imalo bitnog utjecaja na izricanje kazne ili drugih mjera prema počinitelju (čl. 206.c st. 1. t. 4. ZKP-a).

Članak 206.d ZKP-a. U slučajevima opisanim u članku 206.d ZKP-a državni odvjetnik može, nakon prethodno pribavljene suglasnosti žrtve ili oštećenika, rješenjem *uvjetno odgoditi ili odustati* od kaznenog progona, iako postoji osnovana sumnja da je počinjeno kazneno djelo za koje se progona po službenoj dužnosti i za koje je predviđena novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina ako osumnjičenik odnosno okrivljenik preuzme neku od propisanih obveza.

Državni odvjetnik će u rješenju odrediti rok u kojem osumnjičenik odnosno okrivljenik mora ispuniti preuzete obveze, *koji ne smije prelaziti godinu dana*.

¹³ Prema značenju zakonskih izraza u ZKP-u temeljem članka 202. stavka 2. točke 2. pod pojmom **okrivljenik** smatra se osoba protiv koje je doneseno rješenje o provođenju istrage ili osoba koja je obaviještena na temelju članka 213. stavka 2. ZKP-a, osoba protiv koje je podnesena privatna tužba i osoba protiv koje je presudom izdan kazneni nalog.

Rješenje će državni odvjetnik dostaviti osumnjičeniku, oštećeniku i podnositelju kaznene prijave, uz pouku oštećeniku da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici. Protiv rješenja državnog odvjetnika žalba nije dopuštena.

Ako osumnjičenik ispuni obvezu u propisanom roku, državni odvjetnik će rješenjem odbaciti kaznenu prijavu.

A21/ Prijava odbačena – Ako osumnjičenik odnosno okrivljenik preuzme izvršenja kakve činidbe u svrhu popravljanja ili naknade štete prouzročene kaznenim djelom (čl. 206.d st. 1. t. 1. ZKP-a).

A22/ Prijava odbačena – Ako osumnjičenik odnosno okrivljenik preuzme obvezu uplate određene svote u korist javne ustanove, u humanitarne ili karitativne svrhe (čl. 206.d st. 1. t. 2. ZKP-a).

A23/ Prijava odbačena – Ako osumnjičenik odnosno okrivljenik preuzme obvezu isplate dospjelog zakonskog uzdržavanja i urednog plaćanja dospjelih obveza (čl. 206.d st. 1. t. 3. ZKP-a).

A24/ Prijava odbačena – Ako osumnjičenik odnosno okrivljenik preuzme obvezu obavljanja rada za opće dobro na slobodi (čl. 206.d st. 1. t. 4. ZKP-a).

A25/ Prijava odbačena – Ako osumnjičenik odnosno okrivljenik preuzme obvezu podvrgavanja liječenju ili odvikavanju od droge ili drugih ovisnosti sukladno s posebnim propisima (čl. 206.d st. 1. t. 5. ZKP-a).

A26/ Prijava odbačena – Ako osumnjičenik odnosno okrivljenik preuzme obvezu podvrgavanja psihosocijalnoj terapiji radi otklanjanja nasilničkog ponašanja bez napuštanja obiteljske zajednice ili uz pristanak osumnjičenika na napuštanje obiteljske zajednice za vrijeme trajanja terapije (čl. 206.d st. 1. t. 6. ZKP-a).

Članak 206.e ZKP-a. U slučajevima navedenim u članku 206.e ZKP-a Glavni državni odvjetnik može pod uvjetima i na način propisan posebnim zakonom *rješenjem odbaciti kaznenu prijavu ili odustati od kaznenog progona tijekom kaznenog postupka* ako je to razmjerno: težini počinjenih kaznenih djela i značenju iskaza te osobe, važno za otkrivanje i dokazivanje kaznenih djela i članova zločinačke organizacije, odnosno zločinačkog udruženja. Protiv rješenja Glavnog državnog odvjetnika žalba nije dopuštena.

Ovaj razlog odbačaja odnosi se na tzv. *svjedoke pokajnike* gdje se primjenom načela svrhovitosti, u skladu sa zakonskim pretpostavkama, uvjetno odustalo od kaznenog progona, odnosno zbog čega je došlo do odbacivanja kaznene prijave od strane Glavnog državnog odvjetnika.

A27/ Prijava odbačena – Zbog važnosti za otkrivanje i dokazivanje kaznenih djela i članova zločinačke organizacije, odnosno zločinačkog udruženja (svjedok pokajnik) (čl. 206.e st. 1. ZKP-a).

B/ ZAKON O DRŽAVNOM ODVJETNIŠTVU (ZoDO)

B1/ Odustanak od kaznenog progona – Kada je kazneni postupak u drugoj državi članici pravomoćno dovršen, državni odvjetnik će odustati od kaznenog progona ili odustati od optužbe i o tome obavijestiti sud (čl. 51.f ZoDO-a).

U članku 51.f ZoDO-a propisuje se da, kada je kazneni postupak u drugoj državi članici pravomoćno dovršen, državni odvjetnik će odustati od kaznenog progona ili odustati od optužbe i o tome obavijestiti sud.

B2/ Prijava odbačena – Radi se o *beznačajnom djelu*.

Iako se ovdje radi o razlogu odbačaja iz članka 206. stavka 1. točke 1. ZKP-a, kada iz same prijave proistječe da *prijavljeno djelo nije kazneno djelo koje se progoni po službenoj dužnosti*, potrebno je razlog odbačaja "*beznačajno djelo*" (čl. 33. KZ-a¹⁴) zasebno evidentirati zato što je to čest razlog odbačaja kaznene prijave od strane državnog odvjetnika, a policijski službenici tijekom podnošenja kaznene prijave nisu ovlašteni procjenjivati postoje li okolnosti koje neko djelo čine "*beznačajnim djelom*" već su dužni takve prijave prosljediti državnom odvjetniku.

B3/ Prijava odbačena – Radi primjene načela *ne bis in idem*.

Ovaj razlog odbačaja *nije izravno naveden* u pozitivnim zakonskim propisima, ali je rezultat postignutih dogovora između Ravnateljstva policije i Državnog odvjetništva u svezi sa čime je sastavljena Privremena uputa za postupanje policijskih službenika i državnih odvjetnika u kaznenim i prekršajnim predmetima u kojima je izgledna povreda načela *ne bis in idem*. (Privremena uputa, Ravnateljstvo policije br. 511-01-95-3/8-210 i Državno odvjetništvo RH br. 0-7/10-3 od 21. travnja 2010.)

U dosadašnjoj praksi državni odvjetnici su u rješenjima o odbačaju, posebice navodili ovaj razlog za odbačaj kaznene prijave pa se stoga ukazuje potreba da se to zasebno zabilježi i evidentira.

C/ ZAKON O UREDU ZA SUZBIJANJE KORUPCIJE I ORGANIZIRANOG KRIMINALITETA (ZUSKOK)

Postojanje zasebnih policijskih, državnoodvjetničkih i sudskih ustrojstvenih oblika za borbu protiv korupcije i organiziranog kriminala također zahtijeva da se kroz postojeću nomenklaturu zabilježe i evidentiraju podaci o odbačajima kaznene prijave koje policija podnosi nadležnim uredima za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta.

¹⁴ *Nema kaznenog djela*, iako su ostvarena njegova obilježja, ako je stupanj počiniteljeve krivnje nizak, djelo nije imalo posljedice ili su posljedice neznatne i ne postoji potreba da počinitelj bude kažnjen.

C1/ Prijava odbačena – Nema osnova za progon za kazneno djelo iz članka 21. ZUSKOK-a (čl. 28.a st. 1. ZUSKOK-a).

Državni odvjetnik će odbaciti kaznenu prijavu iz ovog razloga kada utvrdi da prijavljeno *kazneno djelo* nema obilježja koja su potrebna da bi se radilo o *kaznenom djelu iz nadležnosti USKOK-a*, odnosno o kaznenom djelu navedenom u članku 21. ZUSKOK-a.¹⁵

15

2. Nadležnost Ureda

Članak 21.

(1) Ured obavlja poslove državnog odvjetništva u predmetima kaznenih djela iz Kaznenog zakona (»Narodne novine«, br. 110/97., 27/98., 50/00., 129/00., 51/01., 111/03., 190/03., 105/04., 84/05., 71/06., 110/07., 152/08., 57/11. i 77/11.):

1. zloporabe u postupku stečaja iz članka 283. stavka 2. i 3., nelojalne konkurencije u vanjskotrgovinskom poslovanju iz članka 289. stavka 2., zloporabe obavljanja dužnosti državne vlasti iz članka 338., protuzakonitog posredovanja iz članka 343., primanja mita iz članka 347., primanja mita u gospodarskom poslovanju iz članka 294.a, davanja mita iz članka 348. i davanja mita u gospodarskom poslovanju iz članka 294.b,
2. zloporabe položaja i ovlasti iz članka 337., ako je ta djela počinila službena osoba označena u članku 89. stavku 3.,
3. protupravnog oduzimanja slobode iz članka 124. stavka 3., otmice iz članka 125. stavka 2., prisile iz članka 128. stavka 2., trgovanja ljudima i ropstva iz članka 175. stavka 3., protuzakonitog prebacivanja osoba preko državne granice iz članka 177. stavka 3., razbojništva iz članka 218. stavka 2., iznude iz članka 234. stavka 2., ucjene iz članka 235. stavka 2., pranja novca iz članka 279. stavka 3. i protupravne naplate iz članka 330. stavka 4. i 5., ako su ta kaznena djela počinjena u sastavu grupe (članak 89. stavak 22.) ili zločinačke organizacije,
4. zloporabe opojnih droga iz članka 173. stavka 3.,
5. udruživanja za počinjenje kaznenih djela iz članka 333., uključujući pri tome sva kaznena djela koja je počinila ta grupa ili zločinačka organizacija, osim za kaznena djela protiv Republike Hrvatske i oružanih snaga,
6. počinjenih u vezi s djelovanjem grupe ili zločinačke organizacije za koja je propisana kazna zatvora u trajanju duljem od tri godine, a kazneno djelo je počinjeno na području dviju ili više država ili je značajan dio njegovog pripremanja ili planiranja izvršen u drugoj državi,
7. za vođenje kaznenog postupka protiv organizatora grupe ili zločinačke organizacije za počinjenje kaznenih djela podvođenja iz članka 195. stavka 2., nedozvoljene trgovine zlatom iz članka 290. stavka 2. i izbjegavanja carinskog nadzora iz članka 298. stavka 2. i 3.,
8. pranja novca iz članka 279. stavka 1. i 2., utaje poreza i drugih davanja iz članka 286., sprječavanja dokazivanja iz članka 304. stavka 1. i 2., prisile prema pravosudnom dužnosniku iz članka 309., sprječavanja službene osobe u obavljanju službene dužnosti iz članka 317., napada na službenu osobu iz članka 318. te kazneno djelo otkrivanja identiteta zaštićenog svjedoka iz članka 305.a, ako su ova djela počinjena u vezi s počinjenjem kaznenih djela iz točke 1. – 7. ovog stavka.

(2) Ured obavlja poslove državnog odvjetništva u predmetima kaznenih djela iz Kaznenog zakona:

1. primanja i davanja mita u postupku stečaja iz članka 251., primanja mita u gospodarskom poslovanju iz članka 252., davanja mita u gospodarskom poslovanju iz članka 253., zloporabe položaja i ovlasti iz članka 291. ako je to djelo počinila službena osoba označena u članku 87. stavku 3., nezakonitog pogodovanja iz članka 292., primanja mita iz članka 293., davanja mita iz članka 294., trgovanja utjecajem iz članka 295., davanja mita za trgovanje utjecajem iz članka 296., podmićivanje zastupnika iz članka 339.,
2. zločinačkog udruženja iz članka 328. i počinjenja kaznenog djela u sastavu zločinačkog udruženja kažnjivo po članku 329., osim za kaznena djela protiv Republike Hrvatske i oružanih snaga,
3. počinjenih u vezi s djelovanjem zločinačkog udruženja, za koja je propisana kazna zatvora u trajanju duljem od tri godine, a kazneno djelo je počinjeno na području dviju ili više država ili je značajan dio njegovog pripremanja ili planiranja izvršen u drugoj državi,
4. pranja novca iz članka 265., utaje poreza ili carine iz članka 256., sprječavanja dokazivanja iz članka 306. stavak 1. i 2., prisile prema pravosudnom dužnosniku iz članka 312., prisile prema službenoj osobi iz članka 314., napada na službenu osobu iz članka 315., te kaznenog djela otkrivanja identiteta ugrožene osobe ili zaštićenog svjedoka iz članka 308., ako su ova djela počinjena u vezi s počinjenjem kaznenih djela iz točke 1. – 3. ovog stavka.

C2/ Prijava odbačena – Nema osnova za progon protiv neke od prijavljenih osoba iz prijave za kazneno djelo iz članka 21. ZUSKOK-a (čl. 28.a st. 1. ZUSKOK-a).

Pravna osnova za odbačaj kaznene prijave iz ovog razloga sadržana je u istom članku kao i za prethodni razlog odbačaja s tom razlikom da se prethodni razlog odbačaja odnosi na kazneno djelo, a ovaj razlog odbačaja odnosi se na *prijavljenu osobu*.

Državni odvjetnik će odbaciti kaznenu prijavu protiv prijavljene osobe iz ovog razloga kada utvrdi da ne postoje razlozi za njezin progon, a ti razlozi mogu biti mnogobrojni i navedeni su kao razlozi za odbačaj u Zakonu o kaznenom postupku.

ZUSKOK ne regulira obvezu izvješćivanja policije o odbačaju kaznene prijave ili o odustajanju od kaznenog progona od strane državnog odvjetnika, pa bi se u ovom slučaju trebala poštovati procedura koja je dogovorena člankom 41. stavkom 2. Protokola.

D/ ZAKON O SUDOVIMA ZA MLADEŽ (ZoSM)

Za kaznena djela koja počine maloljetnici nadležan je sud za mladež. *Maloljetnik* je osoba koja je u vrijeme počinjenja djela navršila četrnaest, a nije navršila osamnaest godina života, a *mlađi punoljetnik* je osoba koja je u vrijeme počinjenja djela navršila osamnaest, a nije navršila dvadeset i jednu godinu života.

Kazneni postupak se ne vodi protiv, već *prema maloljetniku*. Time se odmah naglašavaju bitno različiti ciljevi kaznenog postupka prema maloljetniku u odnosu na kazneni postupak *protiv* odrasle osobe. Temeljno načelo postupanja u maloljetničkim kaznenim predmetima je *načelo svrhovitosti* čija je široka primjena zakonski uređena u svim stadijima postupka, od postupanja državnog odvjetnika po kaznenoj prijavi do donošenja odluke o izricanju maloljetničke sankcije pred vijećem za mladež.

Poseban položaj maloljetnih počinitelja kaznenih djela po ZoSM-u određen je posebnim sustavom sankcija (odgojne mjere i maloljetnički zatvor) uz isključenje mogućnosti izricanja maloljetnicima sankcija iz Kaznenog zakona koje se primjenjuju za punoljetne počinitelje. Prema maloljetnicima se jedino, pod uvjetima propisanim u ZoSM-u mogu primijeniti neke od sigurnosnih mjera (čl. 5. i 31. ZoSM-a).

Specifičnosti koje se odnose na postupak u svezi s djecom i maloljetnicima zahtijevaju da se i državnoodvjetničke odluke i postupci u svezi s pismenima koja policija podnosi državnom odvjetniku, posebno zabilježe i evidentiraju te da nomenklatura sadrži sljedeće elemente:

D1/ Prijava odbačena – Kad je u postupku utvrđeno da osoba u vrijeme počinjenja kaznenog djela nije navršila četrnaest godina života, kaznena prijava bit će odbačena ili postupak obustavljen, a podaci o djelu i počinitelju bit će dostavljeni centru za socijalnu skrb (čl. 49. ZoSM-a).

Prema članku 7. stavku 1. KZ-a kazneno zakonodavstvo se ne primjenjuje prema djetetu koje u vrijeme počinjenja djela nije navršilo četrnaest godina. Kaznena prijava se odbacuje ili postupak obustavlja, a podaci o djelu i počinitelju se dostavljaju centru za socijalnu skrb.

ZoSM ne regulira obvezu izvješćivanja policije o odbačaju kaznene prijave ili o odu-

stajanju od kaznenog progona od strane državnog odvjetnika po ovoj osnovi, pa bi se u ovom slučaju trebala poštovati procedura koja je dogovorena člankom 41. stavkom 2. Protokola.

D2/ Prijava odbačena – Radi nepostojanja osnovane sumnje da je dijete počinilo kazneno djelo ili se ne radi o kaznenom djelu (Obavezna uputa Državnog odvjetništva broj O-3/06 od 26. siječnja 2006.).

Ovdje je izuzetno važno istaknuti usvojenu metodologiju rada gdje policija državnom odvjetništvu dostavlja "*posebno izvješće*" protiv osumnjičene osobe mlađe od 14 godina, a ne kaznenu prijavu.

Državna odvjetništva temeljem svoje Obavezne upute (Broj:O-3/06 od 26. siječnja 2006.) u slučajevima u kojima su počinitelji kaznenih djela djeca-osobe do navršene 14. godine života, ne donosi formalno rješenje o odbačaju nego razmatra prijavu - posebno izvješće. Nakon razmatranja, državno odvjetništvo, ako ocijeni da se radi o obilježjima kaznenog djela, prijavu upućuje nadležnom centru za socijalni rad. Ako državno odvjetništvo utvrdi da ne postoji osnovana sumnja da je dijete počinilo kazneno djelo ili se ne radi o kaznenom djelu, o tome izvješćuje nadležnu policijsku postaju (u predviđenom obrascu za izvješćivanje koji se upućuje policiji ne navode se oba razloga, već samo nepostojanje sumnje) iako je državni odvjetnik dužan formalnom odlukom ukazati na činjenicu zbog koje se ne pokreće kazneni postupak ako mu je podnesena kaznena prijava iz koje proizlazi da je određena osoba počinila kazneno djelo.

Odlučivanje državnog odvjetnika o odbačaju kaznene prijave po općim propisima (čl. 70. ZoSM-a)

Državni odvjetnik za mladež podnesenu kaznenu prijavu ocjenjuje u prvom redu primjenom odredbe članka 206. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku, što znači da ako postoje okolnosti zbog kojih bi državni odvjetnik kaznenu prijavu morao odbaciti primjenom općih odredbi, dužan je na isti način postupiti i prema maloljetniku. Na primjer: ako nema osnovane sumnje, nastupila je zastara ili okolnost koja isključuje kazneni progon, radi se o beznačajnom djelu; u odnosu na kaznenu prijavu državni odvjetnik će postupiti jednako kao da se radi o počinitelju - odrasloj osobi.

Primjena posebnih načela vođenja postupka prema maloljetniku ne smije rezultirati faktičkim dovođenjem maloljetnika u nepovoljniji položaj (na primjer da se za kazneno djelo za koje nema osnovane sumnje da ga je maloljetnik počinio pokreće postupak, bez obzira na to što je iz osobnih podataka vidljivo da bi maloljetniku bila potrebna neka vrsta tretmana).

Stoga će takvu kaznenu prijavu, sukladno s odredbom članka 70. stavka 1. ZoSM-a, a koja upućuje na primjenu odredbe članka 206. Zakona o kaznenom postupku, državni odvjetnik za mladež odbaciti, a o odbacivanju kaznene prijave obavijestit će oštećenika, uz navođenje razloga, a ako je policija podnijela prijavu, obavijestit će i policiju.

Oštećenik može u roku od osam dana od primitka obavijesti državnog odvjetnika zahtijevati da vijeće za mladež odluči o pokretanju postupka (čl. 70. st. 2. ZoSM-a). Kad vijeće odluči da se prema maloljetniku pokrene postupak, nadležni državni odvjetnik će nastaviti postupak prema maloljetniku (čl. 70. st. 3. ZoSM-a).

D3/ Prijava odbačena – Nema osnove za vođenje kaznenog postupka prema maloljetniku ako iz same prijave proistječe da prijavljeno djelo nije kazneno djelo za koje se progona po službenoj dužnosti (čl. 70. st. 1. ZoSM-a, a u svezi sa čl. 206. st. 1. t. 1. ZKP-a).

Državni odvjetnik će prema članku 70. stavku 1. ZoSM-a odbaciti kaznenu prijavu ako ocijeni da temeljem članka 206. stavka 1. točaka 1.-5. ZKP-a nema osnove za vođenje postupka prema maloljetniku.

O odbacivanju kaznene prijave obavijestit će oštećenika, uz navođenje razloga, a ako je policija podnijela prijavu, obavijestit će i policiju.

D4/ Prijava odbačena – Radi se o *beznačajnom djelu* (čl. 70. st. 1. ZoSM-a, a u svezi sa čl. 206. st. 1. t. 1. ZKP-a).

Iako se ovdje radi o razlogu odbačaja koji je sadržan u članku 70. stavku 1. ZoSM-a, a u svezi sa člankom 206. stavkom 1. točkom 1. ZKP-a, [*"beznačajno djelo"* (čl. 33. KZ-a)], potrebno ga je i kod postupanja prema maloljetniku odvojeno bilježiti i evidentirati zato što je to čest razlog odbačaja kaznene prijave od strane državnog odvjetnika, a policijski službenici tijekom podnošenja kaznene prijave nisu ovlašteni procjenjivati postoje li okolnosti koje neko djelo čine *beznačajnim djelom* već su dužni takve prijave proslijediti državnom odvjetniku.

D5/ Prijava odbačena – Ako zbog promjene zakonskih propisa iz same prijave proistječe da prijavljeno djelo nije kazneno djelo koje se progona po službenoj dužnosti (čl. 70. st. 1. ZoSM-a u svezi sa čl. 206. st. 1. t. 1. ZKP-a, a u svezi sa čl. 3. KZ-a).

Vidi objašnjenje uz A3/.

D6/ Prijava odbačena – Ako zbog promjene pravnog shvaćanja visine neodređenih vrijednosti koje su zakonsko obilježje kaznenih djela iz same prijave proistječe da prijavljeno djelo nije kazneno djelo koje se progona po službenoj dužnosti (čl. 70. st. 1. ZoSM-a u svezi sa čl. 206. st. 1. t. 1. ZKP-a, a u svezi s pravnim shvaćanjem VS RH broj Su-IV k-4/2012-57).

Vidi objašnjenje uz A4/.

D7/ Prijava odbačena – Radi se o nužnoj obrani (čl. 70. st. 1. ZoSM-a u svezi sa čl. 206. st. 1. t. 1. ZKP-a, a u svezi sa čl. 21. KZ-a).

Vidi objašnjenje uz A5/.

D8/ Prijava odbačena – Radi se o krajnjoj nuždi (čl. 70. st. 1. ZoSM-a u svezi sa čl. 206. st. 1. t. 1. ZKP-a, a u svezi sa čl. 22. KZ-a).

Vidi objašnjenje uz A6/.

D9/ Prijava odbačena – Nema kaznenog djela – ostali razlozi (čl. 70. st. 1. ZoSM-a u svezi sa čl. 206. st. 1. t. 1. ZKP-a).

Vidi objašnjenje uz A7/.

D10/ Prijava odbačena – Nema osnove za vođenje kaznenog postupka prema maloljetniku ako je nastupila zastara djela (čl. 70. st. 1. ZoSM-a, a u svezi sa čl. 206. st. 1. t. 2. ZKP-a).

Kao i kod punoljetnih počinitelja razdvojeni su razlozi odbačaja radi zastare od razloga odbačaja ako je djelo obuhvaćeno amnestijom ili pomilovanjem, ili je djelo već pravomoćno presuđeno ili postoje druge okolnosti koje isključuju kazneni progon.

D11/ Prijava odbačena – Nema osnove za vođenje kaznenog postupka prema maloljetniku ako je djelo obuhvaćeno amnestijom (čl. 70. st. 1. ZoSM-a, a u svezi sa čl. 206. st. 1. t. 2. ZKP-a).

D12/ Prijava odbačena – Nema osnove za vođenje kaznenog postupka prema maloljetniku ako je djelo obuhvaćeno pomilovanjem (čl. 70. st. 1. ZoSM-a, a u svezi sa čl. 206. st. 1. t. 2. ZKP-a).

D13/ Prijava odbačena – Nema osnove za vođenje kaznenog postupka prema maloljetniku ako je djelo već pravomoćno presuđeno (čl. 70. st. 1. ZoSM, a u svezi čl. 206. st. 1. t. 2. ZKP).

D14/ Prijava odbačena – Nema osnove za vođenje kaznenog postupka prema maloljetniku ako postoje druge okolnosti koje isključuju kazneni progon (čl. 70. st. 1. ZoSM, a u svezi sa čl. 206. st. 1. t. 2. ZKP).

D15/ Prijava odbačena – Nema osnove za vođenje kaznenog postupka prema maloljetniku ako postoje druge okolnosti koje isključuju krivnju (čl. 70. st. 1. ZoSM-a, a u svezi sa čl. 206. st. 1. t. 3. ZKP-a).

D16/ Prijava odbačena – Nema osnove za vođenje kaznenog postupka prema maloljetniku ako nema osnovane sumnje da je osumnjičenik počinio prijavljeno kazneno djelo (čl. 70. st. 1. ZoSM-a, a u svezi sa čl. 206. st. 1. t. 4. ZKP-a).

D17/ Prijava odbačena – Nema osnove za vođenje kaznenog postupka prema maloljetniku ako podaci u prijavi upućuju na zaključak da prijava nije vjerodostojna (čl. 70. st. 1. ZoSM, a u svezi sa čl. 206. st. 1. t. 5. ZKP-a).

Odlučivanje državnog odvjetnika o primjeni načela svrhovitosti postupanja (čl. 71.-73. ZoSM-a)

Ako utvrdi da postoje osnove sumnje da je maloljetnik počinio kazneno djelo i da nema

razloga za odbačaj kaznene prijave prema odredbama Zakona o kaznenom postupku, državni odvjetnik za mladež dužan je procijeniti *postoje li uvjeti za primjenu načela svrhovitosti*.

Načelo svrhovitosti iz članka 71. i 73. ZoSM-a primjenjuje se na kaznena djela za koja je propisana *kazna zatvora do pet godina ili novčana kazna*, kada postoji osnova sumnje da je maloljetnik kazneno djelo počinio.

D18/ Kazneni postupak prema maloljetniku se ne pokreće (čl. 71. st. 1. ZoSM-a).

Prema članku 71. stavku 1. ZoSM-a državni odvjetnik može odlučiti da nema osnove za vođenje kaznenog postupka iako postoji osnovana sumnja da je maloljetnik počinio kazneno djelo za koje je propisana kazna zatvora u trajanju do pet godina ili novčana kazna ako smatra da ne bi bilo svrhovito vođenje postupka prema maloljetniku s obzirom:

- na narav kaznenog djela i okolnosti u kojima je djelo počinjeno,
- na prijašnji život maloljetnika i
- na njegova osobna svojstva.

O odluci državni odvjetnik će obavijestiti, uz navođenje razloga, centar za socijalnu skrb i oštećenika s uputom da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici, a ako je prijavu podnijela policija, obavijestit će i to tijelo.

D19/ Kazneni postupak prema maloljetniku se ne pokreće (čl. 71. st. 2. ZoSM-a).

Kad je maloljetnik prijavljen za više kaznenih djela, ali je svrhovito da mu se izrekne maloljetnička sankcija samo *za jedno* kazneno djelo jer pokretanje postupka za druga kaznena djela ne bi bitno utjecalo na odabir maloljetničke sankcije, državni odvjetnik može odlučiti da nema osnove za vođenje kaznenog postupka *za ta druga kaznena djela*. Ovu odluku državni odvjetnik može donijeti samo u odnosu na kaznena djela za koja je predviđena novčana kazna ili kazna zatvora do pet godina.

O odluci državni odvjetnik će obavijestiti, uz navođenje razloga, centar za socijalnu skrb i oštećenika s uputom da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici, a ako je prijavu podnijela policija, obavijestit će i to tijelo.

D20/ Kazneni postupak prema maloljetniku se ne pokreće (čl. 72. st. 1. ZoSM-a).

Prema članku 72. stavku 1. ZoSM-a državni odvjetnik može odluku iz članka 71. stavka 1. ZoSM-a uvjetovati spremnošću maloljetnika da ispuni jednu od Zakonom predviđenih obveza (tzv. *uvjetovani oporunitet ili svrhovitost*):

- a. da se ispriča oštećeniku (u smislu čl. 10. st. 2. t. 1. ZoSM-a),
- b. da prema vlastitim mogućnostima popravi štetu nanесenu kaznenim djelom (u granicama iz čl. 10. st. 2. t. 2. ZoSM-a),
- c. da se uključi u postupak posredovanja kroz izvansudsku nagodbu (u granicama iz čl. 10. st. 5. i 9. ZoSM-a),
- d. da se uključi u rad humanitarnih organizacija ili u poslove komunalnog ili ekološkog značenja (u okvirima iz čl. 10. st. 2. t. 8. ZoSM-a),

- e. da se uz suglasnost maloljetnikovog zakonskog zastupnika podvrgne postupku odvikavanja od droge ili drugih ovisnosti (u smislu čl. 10. st. 2. t. 10. ZoSM-a),
- f. da se uključi u pojedinačni ili skupni psihosocijalni tretman u savjetovalištu za mlade (u smislu čl. 10. st. 2. t. 11. ZoSM-a),
- g. da se radi provjere znanja prometnih propisa uputi u nadležnu ustanovu za osposobljavanje vozača (u smislu čl. 10. st. 2. t. 14. ZoSM-a),
- h. druge obveze koje su primjerene s obzirom na počinjeno kazneno djelo i osobne i obiteljske prilike maloljetnika (u smislu čl. 10. st. 2. t. 16. ZoSM-a).

Nakon što, uz suradnju i nadzor centra za socijalnu skrb, *maloljetnik ispunio obveze, državni odvjetnik donosi konačnu odluku o nepokretanju postupka* prema maloljetniku.

O odluci državni odvjetnik će obavijestiti, uz navođenje razloga, centar za socijalnu skrb i oštećenika s uputom da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici, a ako je prijavu podnijela policija, obavijestit će i to tijelo.

D21/ Kazneni postupak prema maloljetniku se ne pokreće (čl. 73. st. 1. ZoSM-a).

Državni odvjetnik može odlučiti da nema osnove za vođenje kaznenog postupka za *drugo kazneno djelo* maloljetnika ako s obzirom na težinu i narav djela i pobude iz kojih je ono počinjeno vođenje postupka i izricanje sankcije za to djelo ne bi bilo svrhovito, a prema članku 73. stavku 1. ZoSM-a:

- kad je izvršenje kazne ili odgojne mjere u tijeku, ili
- kad su ove sankcije pravomoćno izrečene, ili
- kad je maloljetnik odlukom centra za socijalnu skrb smješten u ustanovu socijalne skrbi.

O svojoj odluci državni odvjetnik će obavijestiti uz navođenje razloga, centar za socijalnu skrb i oštećenika s uputom da svoj imovinskopravni zahtjev može ostvarivati u parnici, a ako je prijavu podnijela policija, obavijestit će i to tijelo.

E/ ZAKON O ODGOVORNOSTI PRAVNIH OSOBA ZA KAZNENA DJELA (ZOPOKD)

Državni odvjetnik može rješenjem odbaciti kaznenu prijavu ili odustati od kaznenog progona ako:

E1/ Prijava odbačena – Pravna osoba nema imovine (čl. 24. ZOPOKD-a).

E2/ Prijava odbačena – Pravna osoba ima imovinu koja je tako nezatna da ne bi bila dovoljna niti za pokriće troškova kaznenog postupka (čl. 24. ZOPOKD-a).

E3/ Prijava odbačena – Protiv pravne osobe vodi se stečajni postupak (čl. 24. ZOPOKD-a).

ZOPOKD ne regulira obvezu izvješćivanja policije o odbačaju kaznene prijave ili o odustajanju od kaznenog progona od strane državnog odvjetnika, pa bi se u ovom slučaju trebala poštovati procedura koja je dogovorena člankom 41. stavkom 2. Protokola.

LITERATURA

1. Bačić, F., Šeparović, Z. (1997). *Krivično pravo - posebni dio*. Zagreb: Informator.
2. Dujmović, Z. (1996). *Usporedni prikaz kriminaliteta u srednjoj i istočnoj Europi u 1993. i 1944. godini*. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 3(2), 384.-395.
3. Dujmović, Z. (1996a). *Imovinski kriminalitet u Republici Hrvatskoj*. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 3(2), 415.-428.
4. Dujmović, Z. (1997). *Opseg i kretanje kriminaliteta u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 1992. do 1997. godine*. Kriminologija i socijalna integracija, 5(1-2), 31.-52.
5. Dujmović, Z., Šuperina, M. (2010). *Međunarodni policijski standardi o ljudskim pravima i policijsko obrazovanje*. Policijska i sigurnost, 19(1), 1.-39.
6. Dujmović, Z., Šuperina, M. (2011). *Zakon o policiji*. Zagreb: Laserplus.
7. Hirjan, F., Singer, M. (1998). *Komentar Zakona o sudovima za mladež i kaznenih djela na štetu djece i maloljetnika*. Zagreb: MUP RH i Policijska akademija.
8. Horvatić, Ž. (1997). *Novo hrvatsko kazneno pravo*. Zagreb: Organizator.
9. Horvatić, Ž. (gl. ur.) (2002). *Rječnik kaznenog prava*. Zagreb: Masmedia.
10. Horvatić, Ž., Šeparović, Z. i sur. (1999). *Kazneno pravo - posebni dio*. Zagreb: Masmedia.
11. Horvatić, Ž., Novoselec, P. (2001). *Kazneno pravo - opći dio*. 2. izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Zagreb: MUP RH - Policijska akademija.
12. Jemrić, M. (1975). *Krivična prijava*. Priručnik, 23(4), 259.-270.
13. Kos, D. (2001). *Primjena načela oportuniteta u kaznenom progono iz čl. 176. Zakona o kaznenom postupku (pokajnik)*. Hrvatska pravna revija, 1(4), 114.-120.
14. Kovčo Vukadin, I. (2011). *Analiza dinamike i strukture kriminaliteta u Republici Hrvatskoj u razdoblju između dviju velikih reformi kaznenog zakonodavstva*. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 18(2), 359.-416.
15. Krapac, D. i sur. (2010). *Kazneno procesno pravo. Prva knjiga: Institucije. IV. izmijenjeno i dopunjeno izdanje*. Zagreb: Narodne novine.
16. Krapac, D., Novosel, D. (2010). *Rad državnog odvjetnika u predistražnom postupku i razlozi odbačaja kaznenih prijava prema odredbama Zakona o kaznenom postupku*. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 17(1), 125.-174.
17. Ljubanović, V., Zadnik, S. (1989). *Problematika prijavljivanja krivičnih djela*. Naša zakonitost, 43(2-3), 352.-360.
18. Makra, A. (1991). *Krivična ili kaznena prijava (denunciatio, delatio)*. Priručnik, 39(6), 455.-463.
19. Marković, T. (1977). *Suvremena tehnika istraživanja kaznenih djela - Kriminalistika*. Zagreb: Narodne novine.
20. Mejovšek, M. (2013). *Metode znanstvenog istraživanja u društvenim i humanističkim znanostima*. 2. dopunjeno izdanje. Zagreb: Naklada Slap.
21. Modly, D. (1992). *Krivična prijava organa unutarnjih poslova*. Zagreb: MUP RH – Fakultet kriminalističkih znanosti.

22. Modly, D., Šuperina, M., Korajlić, N. (2008). *Rječnik kriminalistike*. Zagreb: Strukovna udruga kriminalista.
23. Novosel, D. (2008). *Tijek kaznenog postupka – kazneni progon i istraga*. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 15(2), 691.-727.
24. Pavišić, B. i sur. (2010). *Kazneno postupovno pravo. 3 izdanje*. Rijeka: Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci.
25. Pavišić, B. (2011). *Komentar Zakona o kaznenom postupku*. Rijeka: Dušević & Kršković d.o.o.
26. Petranović, M., Josipović, I. (1989). *Prethodni krivični postupak. Neki praktični aspekti*. Naša zakonitost, 43(2-3), 333.-351.
27. Singer, M. (1994). *Kriminologija*. Zagreb: Globus.
28. Singer, M., Cajner, I., Kovčo, I. (1992). *Analiza odluka organa kaznenog postupka protiv punoljetnih osoba u Republici Hrvatskoj*. Penološke teme, 1(1-2), 39.-70.
29. Singer, M., Dujmović, Z. (2000). *O nekim obilježjima kriminaliteta u Hrvatskoj*. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 7(2), 295.-325.
30. Singer, M., Zadnik, S., Kovčo, I. (2000). *Odluke tijela kaznenog postupka*. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 7(2), 637.-682.
31. Sirotić, V. (2006). *Primjena načela svrhovitosti iz članka 175. Zakona o kaznenom postupku*. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 13(1), 17.-58.
32. Supančić, G. (2005). *Praksa prigovora protiv optužnice*. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 12(2), 809.-852.
33. Šuperina, M. (2001). *Kaznenopravni položaj policijskih službenika tijela unutarnjih poslova u hrvatskom materijalnom kaznenom pravu*. Biblioteka: «Vladimir Bayer», knjiga 3. Zagreb: Hrvatsko udruženje za kaznene znanosti i praksu i Policijska akademija.
34. Šuperina, M., Dujmović, Z. (2010). *Policijske ovlasti i ljudska prava i slobode. Izvodi iz pravnih izvora*. Knjiga 1. Zagreb: Laserplus.
35. Šuperina, M., Dujmović, Z. (2011). *Zakon o policijskim poslovima i ovlastima – Pravilnik o načinu postupanja policijskih službenika*. Zbirka propisa, knjiga I. Zagreb: MUP RH i Policijska akademija.
36. Tomašević, G. (1997). *Pravna valjanost policijskih dokaza u hrvatskom kaznenom postupku*. Hrvatski ljetopis za kazneno pravo i praksu, 4(2), 497.-505.

Summary

Zvonimir Vnućec, Jasna Babić, Ana-Marija Horjan, Marijan Šuperina

Legal Basis for Dismissal of Crime Reports Submitted by the Police

The new amendments to the Croatian criminal legislation, that followed and came into force in the beginning of 2014, demanded and necessitated amendments and changes in nomenclature called "The flow of criminal report." The article is a continuation and supplement to the article "Dismissals of Crime Reports Submitted by the Police" which is published in the Police and Security 2011., 20(3), 306-362. As a result of permanent monitoring of the dismissals of police crime reports, Police Directorate adopted the amendments to the nomenclature "The flow of criminal report." As part of monitoring of these issues Police Directorate has initiated the development of research project titled "Dismissal of police crime reports: Reasons and structure of dismissal" with the aim of determining the structure of dismissals of police crime reports in the last five years. The presented article is the result of this research.

Key words: police, criminality, report, crime report, pre-criminal proceedings.